

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК ГРАДА БАЊА ЛУКА

Год. XLVII Број 25	Бања Лука, 19.12.2007.год.	Годишња претплата 120,00 КМ Цијена једног примјерка 6,00 КМ Жиро-рачун бр. 568-163-1200000-1-76 код Балкан Инвестмент Банк врста прихода 729-124
--------------------	----------------------------	--

695.

На основу члана 58. и 198. Пословника Скупштине града Бања Лука, (Сл.гласник Града Бања Лука, бр. 10/06), и Закључка Скупштине града Бањалука (Сл.гласник Града Бања Лука, број 18/07), Комисија за правна питања Скупштине Града, утврдила је, на сједници одржаној 15.11.2007.године, пречишћени текст Одлуке о санитарно-хигијенским мјерама у објектима за производњу и промет животних намирница и предмета опште употребе у другим јавним објектима (Сл. гласник Општине Бањалука, број 3/97 и Сл. гласник Града Бањалука, бр. 2/00 и 19/06), у којем је означен дан ступања на снагу наведене одлуке.

ОДЛУКА

о санитарно-хигијенским мјерама у објектима за
производњу и промет животних намирница и предмета
опште употребе у другим јавним објектима
- Пречишћени текст -

I – ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

У циљу заштите здравља људи, овом одлуком прописују се санитарно-хигијенске мјере (у даљем тексту: мјере) на подручју града Бања Лука, у области гдје нису регулисане другим прописима.

Члан 2.

Санитарно-хигијенским мјерама, у смислу ове одлуке, сматрају се мјере за обезбјеђење санитарно-хигијенских услова у објектима у којима се пружају услуге и врши производња и промет животних намирница и предмета из опште употребе.

Члан 3.

Под објектима, у смислу ове одлуке, подразумјевају се објекти (занатски, трговински, угоститељски, васпитно-образовни, здравствено-хигијенски, спортски, културни и други објекти, за које су, овом одлуком, прописане санитарно-хигијенске мјере), у којима грађани задовољавају своје потребе.

II – ОДРЖАВАЊЕ ЧИСТОЋЕ У ОБЈЕКТИМА

Члан 4.

Одржавање чистоће у објектима, остварује се редовним и ванредним чишћењем и предузимањем других мјера за одржавање чистоће.

Члан 5.

Власници објеката наведених у члану 3. ове одлуке, дужни су да подузимају мјере на одржавању чистоће у својим објектима.

Члан 6.

Мјерама за одржавање чистоће, мора се обезбједити да објекти испуњавају санитарно-хигијенске услове за нормално кориштење, и да добију задовољавајући естетски изглед.

Сматра се да су објекти чисти ако су уредно окречени, а у просторијама које се користе, да на уређајима нема примјетних трагова прашине и других нечистоћа.

Кречење просторија се врши по потреби, а ако се у њима врши производња животних намирница, иста се морају кречити сваке године.

Члан 7.

Вријеме, средства и начин чишћења морају се ускладити тако, да се чишћењем не узнемиравају грађани буком, дјеловањем штетних и неугодних мириса, стварањем прашине, или на други начин, као и да се не прљају и оштећују објекти.

Члан 8.

Редовним чишћењем, обезбјеђује се уклањање нечистоће, која настаје уобичајеним кориштењем објеката.

Члан 9.

Ванредно чишћење се предузима када се, због повећаног обима или интензитета кориштења објеката, не обезбјеђује довољна чистоћа редовним чишћењем.

Члан 10.

Ванредно чишћење се обавезно предузима:
- у току и након већих временских непогода,
- код већих кварова на водоводним, канализационим и другим инсталацијама, - у вријеме предузимања посебних мјера, у циљу сузбијања и спречавања заразних болести, или у циљу заштите животне околине.

Члан 11.

Ванредно чишћење може да нареди орган управе за инспекцијске послове, који врши контролу над радом објеката наведених у члану 3. ове одлуке.

Надлежни орган управе за инспекцијске послове је обавезан да нареди ванредно чишћење, односно кречење објекта, када утврди, приликом инспекцијских контрола, да су просторије у којима се врши производња и промет животних намирница и предмета опште употребе – неокречене, односно нечисте.

Члан 12.

Власници пословних просторија обавезни су одржавати чистоћу у двориштима, и на земљишту које

служи редовној употреби објекта, у складу са мјерама и на начин прописан у члану 6. и 7. ове одлуке.

III - УСЛОВИ И МЈЕРЕ ЗА ПРОИЗВОДЊУ ЖИВОТНИХ НАМИРНИЦА И ПРЕДМЕТА ЗА ОПШТУ УПОТРЕБУ

Члан 13.

За производњу животних намирница и предмета опште употребе, потребно је обезбиједити пословни простор. Пословни простор мора да у свом саставу има слиједеће просторије:

1. простор или просторију за складиштење сировина потребних за производњу одређеног производа,
2. простор за припрему производа,
3. производни простор,
4. простор или просторију за складиштење или одлагање готових производа,
5. простор за смјештај гардеробе запослених радника,
6. просторију за санитарно-хигијенске потребе радника,
7. простор за продају готових производа, односно пружање услуга.

Члан 14.

Пословни простор мора бити изграђен и уређен тако да се у њему може вршити производња животних намирница и предмета за општу употребу, у складу са законом прописаним санитарно-техничким условима за обављање одговарајуће дјелатности (висина пословног простора, подови, зидови, расвјета, вентилација, уклањање отпадних материја и др...).

Члан 15.

Пословни простор, намијењен за производњу животних намирница и предмета за општу употребу (зависно од врсте производне дјелатности), мора бити снабђевен опремом и уређајима потребних за производњу хигијенски исправног производа, те средствима и опремом за заштиту здравља производних радника и животне средине.

Члан 16.

Просторије за производњу животних намирница, морају бити чисте.

Смеће из производних просторија се мора одлагати у одговарајуће канте, или вреће које се држе на одређеном мјесту у објекту, а напоље износи у дане одвоза смећа и ставља на мјесто одређено за одлагање смећа.

Члан 17.

Околина објекта у којем се врши производња животних намирница и пружају угоститељске услуге, мора бити уређена.

Прилаз објекту мора бити уређен.

У околини објекта је забрањено држање амбалаже. Иста се може држати искључиво у пословном простору.

Члан 18.

Готови производи се могу држати у просторијама одређеним за смјештај готових производа.

Исти морају бити у затвореним посудама (течни производи) или смјештени у витрине гдје су заштићени од прашине и других штетних утицаја.

Члан 19.

За производњу пекарских, сластичарских, бурегијских и сличних производа, као и за печење прасади, јагњади, пилића и сл... није дозвољена употреба мазута, лож уља, нафте и осталог уља.

Члан 20.

Јела која се служе у одговарајућим објектима могу се припремати: искључиво у просторијама које се налазе у саставу објекта и које су намијењене за производњу истих.

Члан 21.

Сластичарске и бурегијске радње морају имати: просторију и опрему за смјештај намирница, простор за прање суђа, просторију за смјештај одјеће (са гардеробним ормарима), просторију за услуживање гостију и радионицу.

Зидови ових просторија морају бити обложени керамичким плочицама или глетовани, и премазани масном бојом у висини од 2 метра.

Подови морају бити од керамичких плочица, а у просторијама радионице морају бити уграђени сливници за одвод отпадне воде.

Висина зидова у пословним просторима мора бити најмање 2,20 м.

Члан 22.

Сластичарска радња мора имати слиједећу опрему и уређаје:

- сто од тврдог материјала одређене величине, са глатком површином која не подлијеже корозији,
- мермерну, или ултрапласом пресвучену плочу за припрему тијеста,
- витрину за готове производе,
- пећ за печење производа,
- довољан број суђа,
- уређај за хлађење производа,
- хигијенску приручну канту,
- дводјелни судопер са топлом и хладном текућом водом,
- ормар за смјештај чистог посуђа и прибора,
- циједницу за суђе и прибор.

Члан 23.

Просторије у којима се услужују посластице, морају имати:

- тезгу од тврдог материјала са глатком површином која не подлијеже корозији,
- затворену стаклену витрину за готове производе,
- једнообразне столове и столице,
- одговарајуће посуђе и прибор за манипулисање производима,
- расхладну затворену витрину за излагање и чување производа,
- уређај за хлађење и точење напитака,
- уређај за производњу сладоледа и опрему за хлађење и држање сладоледа.

Члан 24.

Услове из члана 22.и 23. ове одлуке, мора испуњавати и бурегијска радња, с тим што не мора имати

расхладну витрину за готове производе и уређаје потребне за производњу и држање сладоледа.

Члан 25.

Није дозвољена ручна производња сладоледа, као ни држање сладоледа ван расхладног уређаја.

Члан 26.

Печење кокица врши се у посудама прикљученим на електричну струју, или на плинске пећи, а кестење са употребом угља.

IV – ПРОМЕТ ЖИВОТНИХ НАМИРНИЦА И ПРЕДМЕТА ОПШТЕ УПОТРЕБЕ

Члан 27.

Поред услова који су прописани подзаконским актима, објекти у којима се врши промет животних намирница и предмета за општу употребу, морају испуњавати и слиједеће услове:

- просторије морају бити чисте,
- смеће се мора одлагати у одговарајуће посуде (пластичне канте или најлон вреће) и држати на одређеном мјесту у објекту, а ван објекта износити и одлагати у контејнере или на одређено мјесто за одлагање смећа у дане одвоза смећа,
- околина објекта мора бити уређена, као и прилаз објекту,
- амбалажа се не смије држати око објекта или у простору намјењеном за купце. Иста се држи у простору за смјештај амбалаже,
- у продајном простору, као и испред продајног простора, забрањено је конзумирање алкохолних пића и пива.

Члан 28.

Животне намирнице у продајном објекту морају бити ускладиштене, или изложене продаји, према условима предвиђеним декларацијом за дотични производ.

Животне намирнице морају бити изложене на полице, или смјештене у расхладне уређаје.

Члан 29.

Незапаковано воће и поврће мора бити изложено на посебне витрине и одвојено од осталих производа.

Прехрамбени производи морају бити одвојени од непрехрамбених производа.

Члан 30.

Сирово месо и сухомеснати производи, као и млијеко и млијечни производи, морају се држати у расхладним уређајима.

Сирово месо у расхладном уређају мора бити одвојено од сухомеснатих производа, посебном преградом.

Члан 31.

Сирово месо и сухомеснате производе, као и производе од млијека, забрањено је држати на расхладним витринама и пултовима, и на другим мјестима ван расхладних витрина.

Члан 32.

У продајним објектима је забрањено продавати производе без декларације, и сирово месо које није прегледано од стране ветеринара и на којем нема жига.

Члан 33.

Нарезани сухомеснати производи и незапаковани млијечни производи могу се продавати користећи посебан прибор (хватаљке, кашике, папир и сл..) и исти се замотавају у чисти бијели папир, а сирово месо и млијечни производи у бијели чисти папир или целофан.

Пекарски производи се морају, до половине, замотавати у бијели папир, или ставити у папир кесу.

Члан 34.

У објектима у којима се врши продаја сировог меса мора постојати:

- расхладна витрина и расхладна комора,
- радни сто за обраду меса,
- пањ за сјечење меса,
- прибор за сјечење меса,
- судопер са текућом топлотом и хладном водом за прање прибора и руку.

Пањ за сјечење меса мора да буде од тврдог дрвета. Површина не смије да има пукотине и иста мора да буде равна и осигурана.

Алат и прибор за сјечење сировог меса, не смије да се употребљава за сјечење производа од меса. За сјечење производа од меса, мора се обезбиједити посебан алат и прибор.

Површина радних столова за припрему и обраду меса, мора да буде од материјала који се лако чисти и одржава (лим, ултрапас, и сл..) и не смију имати пукотина.

Члан 35.

У објектима у којима се врши израда кобасица и другог обликованог меса, поред продајног простора, мора бити одвојен простор за изрду таквих производа, и он мора имати расхладни уређај за полупроизводе, радни сто, дводјелни судопер са текућом хладном и топлотом водом за прање посуђа и прибора за израду ових производа.

За смјештај и чување зачина и адитива, мора се обезбиједити затворени смјештајни простор.

Мљевено обликовано месо се не смије мијешати ручно.

Члан 36.

Уређаји и прибор у продавници намирница морају се, сваког дана по завршетку рада, опрати водом и детергентом.

Расхладни уређај се мора држати чист, а прање и чишћење се врши према упутству произвођача.

Пањ и даска за сјечење меса и сухомеснатих производа, морају се редовно чистити, а пањ стругати.

Сир и хљеб се не смију резати на дасци на којој се режу сухомеснати производи.

Члан 37.

У продавницама у којима се врши промет сировог меса, може се одобрити и израда мљевеног, и мљевеног обликованог меса, ако продавница има посебан простор за израду тог меса.

Члан 38.

Мљевено сирово месо се може продавати купцу на његов захтјев, с тим што се месо меље у присуству купца.

У расхладним уређајима није дозвољено држање мљевеног меса.

Члан 39.

Радници који продају сирово месо, који раде на сјечењу и припремању печеног меса у угоститељским објектима, на припремању и сјечењу бурека, припремању ћевапа и других јела са роштиља, у вријеме вршења наведених радњи не могу вршити наплату у новцу, нити руковати новцем.

Одредбе из става 1. овог члана не односе се на раднике који рукама не додирују месо и производе од меса, приликом услуживања купаца, односно гостију.

Члан 40.

Промет животних намирница и предмета за општу употребу, не може се вршити изван пословног простора.

На тржницама и сточним пијацама може се вршити промет животних намирница и предмета за општу употребу, под условима који су одређени посебним прописима и пијачним редом.

Наведени производи се могу продавати на мјестима из став 2. овог члана, под условом да су за то обезбијеђени одговарајући уређаји и опреме.

Члан 41.

На тржницама и сточним пијацама, није дозвољена продаја меса и производа од меса, риба и животних намирница које се, према декларацијама које се налазе на тим намирницама, могу продавати само у продајним објектима и уз обезбијеђење одређене температуре.

На отвореном простору је забрањена продаја свих производа од меса и млијека, затим свих врста чоколада, маслаца, маргарина, сокова уља, герме, прехранбених производа у ринфузи, алкохолних пића, свих врста пића, сендвича, колача и других лако кварљивих прехранбених производа.

Члан 42.

На тржницама и на затвореном простору, може се продавати млијеко у флашама од стране индивидуалних произвођача, као и разне врсте сирева, кајмак, мед у теглама, јаја и пилеће месо.

Сир и кајмак се могу продавати само из расхладних уређаја. Није дозвољено излагати сир и кајмак на расхладним уређајима. У затвореном простору тржница, дозвољена је и продаја сира у оригиналном паковању, као и производи од млијека у оригиналном паковању. Продаја се врши уз претходни преглед ветеринара.

Пилићи и пилеће месо се могу продавати у ПВЦ-фолијама, и исти морају бити прегледани и печажени од стране ветеринарске инспекције. На тржницама се може продавати пилећа изнутрица (јетра, срце, ногице)..

Продаја транжираног пилећег меса је забрањена.

Члан 43.

Лица која продају производе из претходног члана, морају посједовати санитарне књижице, бијеле блузе и капе за косу.

Сир и кајмак се могу продавати уз употребу хваталки или кашика. Исти се мјере на чистим и исправним вагама.

Члан 44.

Продаја животних намирница се може мјерити на класичним вагама које морају бити баждарене, као и утези.

На тржницама је забрањена употреба кућних вага и вага на потезање.

Члан 45.

У угоститељским објектима, у простору шанка, санитарног чвора и магацинима прехранбених производа, није дозвољена употреба сијалица у боји.

Члан 46.

Аутомати за сладоледе, замрзивачи и други уређаји за сезонску продају намирница на јавним мјестима, могу се постављати на мјеста која одреди надлежна служба Општинског секретаријата за просторно уређење, и уз прибављање потребног одобрења, као и сагласност инспекцијског органа који одређује услове продаје.

V – УСЛОВИ И МЈЕРЕ ЗА ПРУЖАЊЕ ХИГИЈЕНСКИХ УСЛУГА

Бријачно-фризерске и козметичарске радње

Члан 47.

У бријачно-фризерским радњама, свако радно мјесто мора имати најмање 6 м² слободне површине.

Зидови испред радних мјеста морају бити обложени материјалом, погодним за хигијенско одржавање, до висине 1,80 м.

Свјетлосни коефицијент у бријачко-фризерским радњама мора бити најмање од 1:5

Члан 48.

У мушким фирзерским, односно бријачким радњама, свако радно мјесто мора имати умиваоник са текућом топлом и хладном водом.

У женским фризерским радњама, мора постојати најмање један уређај за прање косе, са текућом топлом и хладном водом.

У бријачко-фризерским радњама које запошљавају више од пет радника, мора се обезбиједити просторија за одмор радника.

Члан 49.

Свака бријачка или фризерска радња, мора имати клозет, са предпростором у којем се налази умиваоник са текућом топлом и хладном водом.

Изузетно у мушким фризерским, односно бријачким радњама, у којима се из урбанистичких разлога не може доградити клозет с предпростором, а у тим радњама је обављана фризерско-бријачка дјелатност прије 1978. године, мора се обезбиједити употреба клозета у непосредној близини радње.

Члан 50.

Зидови у бријачко-фризерским радњама, морају бити чисти.

Члан 51.

Радници у бријачко-фризерским радњама морају носити чисте радне мантиле у боји, која не прикрива нечистоћу.

У фризерско-бријачким радњама, мора постојати довољан број гардеробних ормарића, или одвојени простор за гардеробу запослених радника.

Прије пружања услуга, радник мора опрати руке топлем водом и сапуном.

Убруси који штите кориснике услуга за вријеме подшишавања и бријања, морају бити чисти.

На наслон за главу, за сваког корисника услуга, ставља се неупотребљен бијели папир, папирни убрус, или сличан материјал за једнократну употребу.

Члан 52.

Прибор који долази у непосредни додир са кожом или косом, мора се за сваког корисника дезинфиковати средством, чија је употреба дозвољена.

Члан 53.

Простор за пружање козметичких услуга, односно услуга његе и уљепшавања лица и тијела, мора имати под обложен керамичким прочицама, као и зидове обложене материјалом погодним за хигијесно одржавање, у висини од 1,80 метара и исти морају бити чисти.

Члан 54.

У простору за пружање услуга, мора постојати умиваоник са текућом топлем и хладном водом.

Члан 55.

У објекту мора постојати хигијенски клозет са предпростором. У предпростору мора постојати умиваоник са текућом топлем и хладном водом.

Члан 56.

Простор за пружање козметичарских услуга, односно услуга његе и уљепшавања лица и тијела, мора бити одвојен од простора у којем се задржавају лица која чекају на рад за пружање наведених услуга.

За кориснике услуга, мора постојати гардеробни простор.

Члан 57.

Простор у којем се пружају козметичарске услуге и услуге за његу и уљепшавања лица и тијела, мора бити опремљен одговарајућом опремом и уређајима.

Опрема која се користи приликом пружања услуга, мора бити чиста.

Члан 58.

Запослени радници у радњи морају носити чисте радне мантиле у боји која не прикрива нечистоћу.

У радњи морају постојати гардеробни ормарићи, или простор за гардеробу запослених радника.

Прије пружања услуга, радник мора опрати руке топлем водом и сапуном.

Члан 59.

Уређаји који служе за масажу и уљепшавања лица и тијела, а који долазе у непосредан додир са кожом, морају

се за сваког корисника, прије употребе дезинфиковати средством, чија је употреба дозвољена.

Сваког дана по завршетку рада, уређаји из става 1. овог члана, морају се очистити и дезинфиковати средством чија је употреба дозвољена, а опрема која се користи мора се опрати.

VI – БАЗЕНИ ЗА СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈУ**Члан 60.**

Базени за спорт и рекреацију морају бити изграђени у складу са условима струковних организација и признатим санитарно-техничким условима за објекте ове намјене, који обезбјеђују заштиту здравља корисника објеката.

Распоред пратећих објеката (гардеробе, клозети и др.) у односу на базене, мора бити такав да је омогућен најповољнији хигијенски режим у кориштењу базена, а пратећи објекти морају бити изграђени у складу са признатим санитарно-техничким захтјевима за објекте ове намјене.

Члан 61.

Базени морају имати обезбијеђено континуирано снабдјевање довољном количином хигијенски исправне воде (сталан доток воде из изворишта који обезбјеђује измјену цјелокупне количине воде у бавезу, сваких 8-10 сати, или рецикулација воде са одговарајућим технолошким процесом пречишћавања воде, који обезбјеђује замјену цјелокупне количине воде у наведеном периоду).

Базени морају имати континуирану дезинфекцију воде са једним од признатих уређаја за дезинфекцију воде.

Није дозвољена изградња и кориштење базена, код којих се након пуњења водом, иста користи без измјена и дезинфекције у смислу става 1. и 2. овог члана.

Члан 62.

Вода у базену мора бити хигијенски исправна.

За хигијенски исправну воду бавеза, сматра се вода чији просјечан узорак сачињен од три узорака који се узимају на почетку, средини и на крају базена, задовољава слиједеећ физикално-хемијске, микробиолошке и паразитолошке параметре:

А – ФИЗИКАЛНО-ХЕМИЈСКИ**1. Основни**

- pH	6,8 – 8,5
- температура	већа од 18 о С, код отворених базена, 22-25 о С, код затворених базена
- боја	до 20 степени кобално-пластинске скале
- мутноћа	до 10 степени силикатне скале
- провидност	добра (визуелна оцјена према уочљивости одговарајуће ознаке на дну базена)
- слободни резидуални хлор	0,3 – 0,8 мг/л

2. Специфични

- слободни амонијак	до 0,1 мг/л
- нитрити	до 0,005 мг/л

- потрошња КмнО4 до 15 мг/л
- хлориди до 50 мг/л

воде, којим је уговорено извршење лабораторијске контроле воде базена, у смислу члана 65. ове одлуке.

Б – МИКРОБИОЛОШКИ И ПАРАЗИТОЛОШКИ

Члан 67.

- укупан број аеробних мезофилних бактерија у л мл. до 300
- највјероватнији број колиформних бактерија (укупне колиформне бактерије) у 100 мл до 50

Власник базена је обавезан видљиво истакнути упозорење о условима кориштења базена (недозвољене радње, максимално дозвољено оптерећење базена, односно максимално дозвољен број купача у базену и др..)

Власник базена је обавезан организовати стално дежурство службе спасавања на базену.

- сулфитно-редукујући спорогени анаероби до 10
- бактерије: салмонела врсте, шигела врсте, вибрио-колере, колиформне бактерије и стрептококе фекалног поријекла, бактерије протеус врсте, плеудомонас аеругиноса и друге патогене микроорганизме не смије да садржи у било којој количини воде

Члан 68.

Радници запослени у базенима за спорт и рекреацију, за вријеме рада, носе прописану радну униформу.

Члан 69.

Забрањена је употреба сапуна и других средстава за прање, за вријеме купања у базену.

Корисници базена не могу ући у базен, прије него што наквасе ноге у хлорисаној води и после тога се истуширају.

Члан 63.

Хигијенска исправност воде, мора бити под сталним надзором.

Надзор се проводи:

- контролом одређених физикално-хемијских параметара, непосредно на базену, свакодневно у одређеним временским размацима (у даљем тексту: контрола на базену),

- контролом физикално-хемијских и микробиолошких параметара од стране овлаштене установе за контролу хигијенске исправности воде, у одређеним временским размацима и периодима кориштења базена (у даљем тексту: лабораторијска контрола).

VII – БИОСКОПИ И ПОЗОРИШТА

Члан 70.

Биоскопи и позоришта морају бити изграђени у складу са законом, прописаним стандардима и нормативима.

Члан 71.

Прије сваке представе, биоскопске и позоришне сале морају се прозачити, и то најмање 15 минута прије почетка представе.

Члан 72.

У биоскопима и позориштима морају постојати мушки и женски хигијенски клозети са предпросторима, са текућом водом и тоалетним прибором за једнократну употребу.

Клозети морају бити чисти и дезинфиковани.

Члан 73.

Одредбе чланова 71. и 72. ове одлуке, односе се и на друге објекте, у којима се одржавају приредбе, предавање, игранке, концерти итд..

VIII – ОСТАЛИ ОБЈЕКТИ

Члан 74.

Просторије здравствених, социјалних, школских и предшколских организација и других организација и државних органа, морају бити изграђене у складу са законом прописаним стандардима и нормативима.

Члан 75.

Просторије организације и органи из члана 74. ове одлуке, морају бити чисте.

Члан 66.

Власник базена је обавезан закључити уговор са установом овлашћеном за контролу хигијенске исправности

Просторије школских организација, морају се прозрачивати између смјена, најмање 15 минута.

Члан 76.

Просторије из члана 74. ове одлуке, морају имати клозете, са предпросторима и текућом водом, као и тоалетни прибор за једнократну употребу. Клозети морају бити прикључени на јавну канализацију, а ако нема јавне канализације, морају имати септичке јаме.

Клозети морају бити чисти и дезинфиковани, а септичке јаме се морају редовно чистити. Чишћење се врши у најпогодније вријеме.

IX – ЈАВНЕ ЧЕСМЕ

Члан 77.

Јавне чесме морају бити изграђене у складу са признатим санитарно-техничким захтјевима, којима се обезбјеђује заштита хигијенске исправности воде и хигијенско захватање воде.

Члан 78.

Поред јавне чесме, забрањено је:

- прање веша,
- прање аутомобила и других превозних средстава и опреме,
- напајање стоке,
- одлагање отпадака и на други начин и другим радњама, угрожавање чистоће простора и хигијенске исправности воде.

Члан 79.

О одржавању јавних чесми у граду Бања Лука, брине предузеће, односно установа којој те послове, уговором повјери Скупштина града Бања Лука.

Члан 80.

Контрола хигијенске исправности воде јавних чесми врши се у складу са прописима о хигијенској исправности питке воде, а њено провођење се регулише уговором из члана 79. ове одлуке, о повременим контролама од стране санитарне инспекције.

X – НАДЗОР НАД ИЗВРШЕЊЕМ ОДРЕДАБА ОВЕ ОДЛУКЕ

Члан 81.

Рјешење о забрани рада издаће се правном, физичком, и лицу које самостално обавља дјелатност средствима рада у својини грађана, ако:

1. поступи супротно одредбама члана 41.
2. за мјерење робе употребљава кућне ваге, или ваге на потезање (члан 44. став 2.).

Члан 82.

Правном лицу, односно лицу које самостално обавља дјелатност средствима рада у својини грађана, издаће се рјешење о привременој забрани рада:

1. док не обезбиједи услове прописане чланом 21.,
2. када објекат не испуњава услове прописане члановима 22., 23., 24., 27., 34., 35, 49., 53., 54., 55., 56., 60., 61. и 76. Забрана обављања дјелатности траје док се не отклоне достаци који су рјешењем надлежног инспекцијског органа, наложени.

Члан 83.

Новчаном казном, у износу од 500 до 7.000,00 КМ, казниће се за прекршај правно лице:

1. ако не обезбиједи улове прописане одредбама члана 6.;
  2. које не обезбјеђује уклањање нечистоће која настаје кориштењем објеката (члан 8.);
  3. које не поступи у складу са одредбама члана 11., 12., 16., 19. и 20;
  4. које поступи супротно одредбама члана 25.;
  5. које у објекту у којем се припремају животне намирнице и предмети опште употребе, не обезбиједи услове прописане одредбама члана 27. и члана 34.
  6. које поступа супротно одредбама чланова 30., 32., 40., 41, 45., 51. и 52.
  7. које не обезбиједи услове прописане одредбама чланова 64., 65. и 65.
  8. које поступи супротно одредби члана 67.
  9. које дозволи употребу сапуна и других средстава за прање за вријеме купања у базену, корисницима базена дозволи улазак у базен супротно одредбама члана 69. став 1. и 2.;
  10. које не обезбиједи услове прописане одредбама чланова 75. и 76.
  11. које се не брине о одржавању јавних чесми (члан 79.)
- За прекршај из став 1. овог члана, новчаном казном у износу од 200 до 1.800,00 КМ казниће се и одговорно лице у правном лицу.

За прекршај из става 1. овог члана, казниће се власник објекта који самостално обавља дјелатност личним радом, средствима рада у својини грађана, новчаном казном у износу од 300-1.000,00 КМ.

Физичко лице, за прекршаје из става 1. овог члана, казниће се новчаном казном у износу од 100 до 1.000,00 КМ.

Члан 84.

Новчаном казном у износу од 500 – 7.000,00 КМ, казниће се за прекршај правно лице:

1. које поступа супротно одредбама члана 7.,
2. које не поступи у складу са одредбама чланова 17. и 18.,
3. које поступа супротно одредбама чланова 26., 28., 29., 31., 33. и 45.;
4. које не обезбиједи услове прописане члановима 67., 7., 72. и 73.;
5. које поступа супротно одредбама члана 76. став 2.

Новчаном казном у износу од 200 – 1.800,00 КМ, казниће се за прекршај из става 1. овог члана и одговорно лице у правном лицу.

За прекршај из става 1. овог члана, казниће се и власник објекта који самостално обавља дјелатност личним радом, средствима рада у својини грађана, новчаном казном у износу од 300 – 1.000 КМ.

Физичко лице, за прекршај из става 1. овог члана, казниће се новчаном казном у износу од 100 до 1.000,00 КМ.

Члан 85.

Новчаном казном, на лицу мјеста у износу од 100 до 1.000,00 КМ казниће се физичко лице:

1. које поступа супротно одредбама чланова 35. став 3; 36., 38., 39., став 1; 42. став 2. и 3., 43. и 44. став 1.,
2. које зидове у бријачко-фризерским радњама не држи чисте (члан 50.);
3. које не поступи у складу са одредбама чланова 52. 58. став 1. и 3. и чланова 59. и 68.;
4. које поступа супротно одредбама члана 78.

ХП – ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 86.

Ступањем на снагу ове одлуке престаје да важи одлука о комуналном реду и санитарно-хигијенским мјерама (Службени гласник Општине Бањалука, бр. 2/92).

Члан 87.

Ова одлука је ступила на снагу 28.07.1997. године (Сл. гласник Општине Бањалука, број 3/97), 24.02.2000. године (Сл. гласник Града Бањалука, број 2/00) и 03.10.2006. године (Сл. гласник Града Бањалука, број 19/06).

Број: 07-013-550/07.

**ПРЕДСЈЕДНИК КОМИСИЈЕ
ЗА ПРАВНА ПИТАЊА
Душан Лајшић, с.р.**

696.

На основу члана 58. и 198. Пословника Скупштине града Бања Лука (Сл.гласник Града Бања Лука, бр. 10/06), и Закључка Скупштине града Бања Лука (Сл.гласник Града Бања Лука, број 18/07), Комисија за правна питања Скупштине града Бања Лука, утврдила је, на сједници одржаној 15.11.2007. године, Пречишћени текст Одлуке о обавезној, систематској и превентивној дезинфекцији, дезинсекцији и дератизацији на подручју града Бањалуке (Сл.гласник Града Бања Лука, бр. 3/04 и 19/06), у којем је означен дан ступања на снагу наведене одлуке.

О Д Л У К А

**о обавезној, систематској и превентивној дезинфекцији,
дезинсекцији и дератизацији на подручју
града Бањалуке
- Пречишћени текст -**

Члан 1.

Овом Одлуком утврђује се начин провођења општих и посебних мјера од интереса за спречавање и сузбијање заразних болести које угрожавају здравље становништва и јавно-здравствени интерес, начин извођења, финансирање, контролу извођења, те подношење извјештаја након изведене систематске превентивне дератизације а по потреби дезинфекције и дезинсекције на подручју града Бањалуке.

Планирање, програмирање и извођење мјера из ст. 1 овог члана је од посебног друштвеног интереса континуиране заштите здравља становништва, животних намирница, животне и радне околине и настанка економских штета.

Члан 2.

Превентивну здравствену заштиту на подручју града Бања Лука прати и планира ЈЗУ "Дом здравља" Бања Лука, припрема Годишњи план дератизације, а по потреби дезинфекције и дезинсекције (у даљем тексту ДДД) до краја године за наредну годину, а који усваја Градоначелник.

Годишњим планом дератизације утврђује се вријеме почетка, завршетак акције, средства која ће бити употребљена и мјере које извођач мора предузети приликом извођења.

Члан 3.

Општу систематску дератизацију и друге ДДД од посебног интереса обавља ЈЗУ "Дом здравља" Бања Лука.

ДДД могу обављати здравствене установе и друга правна и физичка лица која према рјешењу Министарства здравља и социјалне заштите испуњавају услове основне дјелатности у смислу простора, стручно медицинског кадра и опреме.

Члан 4.

Обавезном дератизацијом се обухватају:

- мрежа градске канализације, водотоци, јавна сметлишта и друге јавне површине;
- пословне и помоћне просторије предузећа, трговинских, угоститељских и занатских радњи а нарочито оних које се баве производњом, складиштењем и прометом животних намирница;
- све стамбене и пословне зграде, станова, куће и господарски објекти у власништву правних и физичких лица, пословне просторије и јавни објекти, подрумске и таванске просторије наведених објеката, магацини и дворишта,
- просторије и простори железничких и аутобуских станица са средствима јавног саобраћаја;
- сви остали субјекти- објекти и друга мјеста на којима постоји могућност размножавања глодара.

Члан 5.

На подручју града Бања Лука врши се обавезна прољетна (март-април) и јесења (октобар - новембар) дератизација (два пута годишње) у свим објектима и просторима из члана 4. ове Одлуке у синхронизацији и свеобухватној континуираној акцији са посебном намјеном и интересом спречавања појаве заразних болести и фактора здравствених ризика.

Члан 6.

Дезинфекција и дезинсекција се врши када се за то укаже потреба на основу епидемиолошких индикација и мишљења Одбора за здравство као општа или посебна мјера која се односи на спречавање заразних болести а представља послове хигијенско-епидемиолошке дјелатности од посебног интереса.

Члан 7.

ДДД се могу вршити само средствима чији је промет дозвољен на подручју РС а која имају токсиколошку оцјену и оцјену ефикасности за наведене сврхе.

Члан 8.

Извођач ДДД прије почетка провођења планираних и програмираних превентивних мјера, дужан је обавјестити

грађане, предузећа и установе о времену и начину извођења са свим потребним упутствима за заштиту, а путем средстава јавног информисања, седам дана прије почетка акције извођења. Извођач је дужан, у процесу пријављивања и прије извођења, ДДД доставити сертификат на увид.

Члан 9.

Упутства за заштиту морају садржавати:

- опште мјере предострожности и сигурности;
- потребне мјере за заштиту грађана;
- опште мјере за заштиту домаћих животиња;
- поступак припреме терена за извођење ДДД.

Члан 10.

Трошкови ДДД:

- за мрежу градске канализације, јавног сметлишта и јавних површина сnose предузећа која њима управљају;
- за водотоке, школске, предшколске и социјалне установе сноси Град;
- за пословне и помоћне просторије предузећа, трговинских, угоститељских и занатских радњи, а нарочито оних који се баве производњом, складиштењем и прометом животних намирница, сnose сами власници наведених објеката;
- за стамбене и пословне објекте, подруме, таване и складишта, те дворишта наведених објеката сnose заједнице етажних власника, уписане у регистар градског органа управе надлежног за стамбене послове, које управљају и одржавају исте;
- за породичне куће и привредне објекте сnose власници;
- за жељезничке и аутобуске станице и средства јавног превоза сnose правна лица која њима управљају;
- за објекте тржнице и пијаце сnose власници;
- за сва друга мјеста, или објекте на којима постоји разлог за примјену ДДД, сnose власници објеката.

Члан 11.

Сви обвезници ДДД и друга лица су дужни да извођачима омогуће приступ у све објекте и површине којима управљају и да дају потребна обавјештења, те пруже помоћ приликом извођења радова.

Обвезници ДДД су дужни изводити све мјере и радње које им наложе стручни радници и надлежни инспектор у циљу осигурања успјешног извођења ДДД те осигурања људи и домаћих животиња.

Члан 12.

Надзор над извођењем ДДД врши орган управе надлежан за послове санитарне инспекције.

Орган санитарне инспекције има право забранити или обуставити даље вршење радова, уколико утврди да нису предузете мјере заштите људи и домаћих животиња, или да средствима којима се врши ДДД не рукују стручни радници, или да наведене послове врши неовлашћено лице-установа, или да се извођачи не придржавају прописаних услова ДДД и уговорних обавеза које проистичу из ове Одлуке.

Члан 13.

На основу претходно објављеног огласа, за извођење посебних мјера за сузбијање заразних болести, за извођача

ДДД биће изабран онај који буде имао најповољнију понуду.

Избор најповољнијег извођача врши Комисија коју именује Градоначелник на приједлог Одјељења за друштвене дјелатности. Комисија броји три (3) члана.

Члан 14.

Новчаном казном оу износу од 500,00 КМ ДО 7.000,00 КМ, казниће се за прекршај правно лице:

- ако изврши ДДД – средствима која нису одобрена за стављање у промет;
- ако, приликом извођења ДДД, не предузме одређене мјере предострожности.

За прекршај из става 1. овог члана, казниће се и одговорно лице у правном лицу – новчаном казном од 200,00 – 1.800,00 КМ.

Члан 15.

Новчаном казном од 500,00 КМ до 7.000,00 КМ, казниће се за прекршај правно лице које не спроведе или онемогући извођење обавезних мјера ДДД, а одговорно лице у правном лицу – новчаном казном од 200,00 – 1.800,00 КМ.

Члан 16.

Новчаном казном у износу од 100,00 – 1.000,00 КМ казниће се за прекршај физичко лице које извођачима ДДД мјера не омогући приступ објектима и другим мјестима у којима се врше предметне радње или не пружи помоћ приликом самог извођења.

Члан 17.

Новчаном казном у износу од 500,00 КМ до 7.000,00 КМ, казниће се за прекршај правно лице, а физичко лице – које, у вријеме извођења дератизације, својим личним ангажовањем буде обављало дератизацију, без одобрења надлежног органа Административне службе Града – казниће се новчаном казном од 100,00 – 1.000,00 КМ

Члан 18.

Ступањем на снагу ове Одлуке престаје да важи Одлука о обавезној систематској и превентивној дезинфекцији, дезинсекцији и дератизацији на подручју града Бања Лука (Службени гласник Града Бања Лука, број 10/02).

Члан 19.

Ова одлука ступила је на снагу 01.03.2004. године (Сл.гласник Града Бањалука, број 3/04) и 03.10.2006. године (Сл. гласник Града Бањалука, број 19/06).

Број: 07-013-557/07.

ПРЕДСЈЕДНИК КОМИСИЈЕ
ЗА ПРАВНА ПИТАЊА
Душан Лајшић, с.р.

697.

На основу члана 58. и 198. Пословника Скупштине града Бања Лука (Службени.гласник Града Бања Лука, број 10/06), и Закључка Скупштине града Бања Лука (Службени.гласник Града Бања Лука, број. 18/07), Комисија за правна питања Скупштине града Бања Лука утврдила је, на сједници одржаној дана 15.11.2007. године, Пречишћени текст Одлуке о сеоским водоводима (Службени гласник Града Бања Лука, бр: 16/03, 19/06 и 6/07), у којем је означен дан ступања на снагу наведене Одлуке.

О Д Л У К А
о сеоским водоводима
- Пречишћени текст -

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом одлуком уређује се изградња, одржавање, коришћење, управљање и заштита сеоских водовода.

Члан 2.

Вода је добро од општег интереса, којим се задовољавају опште и појединачне потребе, без обзира на то да ли се налази на земљишту у приватној или државној својини.

Члан 3.

Сеоски водовод је јавни водовод за снабдијевање водом за пиће сеоског насеља, који има уређено и заштићено извориште, каптажу, уређај за дезинфекцију воде, резервоар, пумпну станицу и разводну мрежу, а којим не управља Јавно комунално предузеће, односно друго предузеће.

Члан 4.

Послови изградње, одржавања, управљања и заштите сеоских водовода у надлежности су Центра за развој и унапређење села Бања Лука (у даљем тексту: Центар).

II - ИЗГРАДЊА ВОДОВОДА И ПРИКЉУЧИВАЊЕ НА ВОДОВДНУ МРЕЖУ

Члан 5.

Изградња сеоских водовода врши се према програму изградње и одржавања сеоских водовода који усваја Скупштина града Бања Лука.

Изградња сеоских водовода врши се на основу водопривредне сагласности и одобрења за грађење.

Члан 6.

Средства за изградњу и инвестиционо и текуће одржавање сеоских водовода обезбјеђују се из буџета Града Бања Лука, накнаде за утрошену воду, накнаде за прикључење на водоводну мрежу и учешћа грађана.

Члан 7.

Изузетно, може се одобрити градња и одржавање сеоског водовода групи грађана ако такав водовод служи за снабдјевање водом до 10 домаћинстава, а њихово се снабдјевање водом не може другачије рјешити, на економичан и рационалан начин.

Инвеститори водовода из претходног става дужни су закључити међусобни уговор о заједничкој градњи и одржавању водовода те исти овјерити код надлежног суда.

Примјерак уговора из претходног става, инвеститори су дужни доставити Центру који води посебну евиденцију о тим водоводима.

Члан 8.

Прикључење на сеоски водовод одобрава Центар.

Члан 9.

Прикључак на водоводну мрежу може се извршити само на основу одобрења из претходног члана, на начин и под условима утврђеним тим одобрењем.

Корисник прикључка дужан је закључити уговор са Центром којим се регулише начин и услови коришћења сеоског водовода.

Члан 10.

Радове на директном прикључењу на водоводну мрежу могу извести радници Центра или предузеће, које је регистровано за ову врсту радова, уз непосредни надзор стручног лица којег одреди Центар.

Члан 11.

Прикључење градилишта на водоводну мрежу у правилу се изводи као стални прикључак, а изузетно као привремени.

Привремено прикључивање, градилишта или за друге потребе, може се одобрити само ако то капацитет водовода дозвољава, а потребе за водом корисника привременог прикључка није могуће другачије ријешити на економичан и рационалан начин.

Члан 12.

Прикључци извршени без водомјера морају се извршити преко водомјера у року од једне године рачунајући од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 13.

Прикључење на сеоски водовод може се одобрити само ако је изграђена прописана септичка јама.

Под прописаном септичком јамом сматра се јама изграђена према условима прописаним Правилником о третману и одводњи отпадних вода за подручја градова и насеља гдје нема јавне канализације (Службени гласник Републике Српске, број 68/01).

Члан 14.

Забрањено је вршити прикључење на сеоски водовод преко прикључка и унутрашњих инсталација другог корисника.

Унутрашњим инсталацијама сматрају се све инсталације од водомјера до последње изливне јединице, а у случајевима гдје није уграђен водомјер – од мјеста прикључка на водоводну мрежу.

Кориснику сеоског водовода, који је дозволио прикључење другом лицу, на начин из претходног става, биће обустављена испорука воде.

По престанку разлога за обуставу испоруке воде и измирењу свих трошкова проузрокованих прикључењем другог корисника, на начин из става 1. овог члана, наставиће се, у року од три дана, са испоруком воде из сеоског водовода.

III - УПРАВЉАЊЕ, ОДРЖАВАЊЕ И ЗАШТИТА

Члан 15.

Послове управљања, одржавања и заштите сеоских водовода организује и води Центар, а о водоводима из члана

7. ове одлуке инвеститори изградње (грађани) тога водовода.

Члан 16.

Центар је дужан успоставити и водити евиденцију и документацију о сеоским водоводима.

Члан 17.

Под одржавањем сеоских водовода подразумјева се инвестиционо и текуће одржавање заштитне зоне изворишта, објеката, уређаја, водоводне мреже до водомјера, укључујући и водомјер у технички исправном стању, те обезбјеђивање хигијенске исправности воде, у складу са законским и стручним нормама.

Члан 18.

За обављање послова одржавања и заштите сеоских водовода, Центар закључује уговор са предузећем, односно установом регистрованом и овлашћеном за обављање тих послова.

Избор предузећа за обављање послова одржавања сеоских водовода врши се путем конкурса, у складу са Законом о комуналним дјелатностима (Сл. гласник Републике Српске, број 11/95, 18/95 и 51/02) и законским прописима којима се регулише поступак јавне набавке.

Члан 19.

Трошкови одржавања водоводних инсталација и уређаја, од прикључка на водоводну мрежу, падају на терет корисника прикључка, који је дужан да се брине о исправности тих инсталација и уређаја.

Члан 20.

Корисник прикључка дужан је да све кварове на инсталацијама и уређајима, из претходног члана, отклони у што краћем року, а најкасније у року од 24 часа од момента настанка квара.

Власник, односно корисник водоводног прикључка, дужан је бринути се, да водомјерни шахт буде увијек чист и сув, а водомјер добро заштићен од мрза и механичког оштећења, те да прилаз шахту увијек буде слободан.

Власник, односно корисник водомјерног шахта сноси материјалну одговорност, за штету насталу због непоштовања става 2. овог члана, те сноси трошкове исправке водомјерне гарнитуре.

О кваровима на прикључку, корисник прикључка је дужан одмах обавјестити Центар и предузеће којем су повјерени послови одржавања.

Члан 21.

Уколико радови на одржавању и оправци водоводне мреже и објеката захтјевају обуставу испоруке воде дуже од 4 часа, предузеће којем су повјерени послови одржавања, дужно је да о обустави испоруке воде обавјести потрошаче, на погодан и уобичајен начин, 24 часа прије обуставе испоруке воде.

Обавеза из претходног става не односи се на случајеве када се ради о хитним интервенцијама (пуцање водоводних цијеви, загађење воде и слично).

Члан 22.

Забрањено је неовлашћеним лицима свако руковање, оправка и отклањање кварова на објектима, уређајима и

инсталацијама сеоског водовода, осим у случајевима када је то неопходно због спречавања већих штета.

Члан 23.

Када услед суше, већих техничких кварова, или из других разлога, дође до смањења или несташице воде, потребне за нормално снабдјевање потрошача, Центар може донијети одлуку о ограничењу коришћења воде, односно о коришћењу воде искључиво за одређене потребе, водећи при томе рачуна о резервама воде за случај пожара.

О одлуци из претходног става, као и условима кориштења воде и временом трајања ограничења, Центар је дужан, на погодан и уобичајен начин, упознати кориснике водовода најмање 48 часова прије ступања на снагу такве одлуке.

Члан 24.

Са мреже сеоског водовода биће искључен корисник који:

1. прикључи се на водоводну мрежу без одобрења из члана 8. ове одлуке,
2. не закључи уговор из члана 9. ове одлуке,
3. не плати накнаду за коришћење воде за два мјесеца,
4. не изврши поправку инсталација и уређаја које је дужан одржавати у року из члана 20 ове одлуке,
5. дозволи другом кориснику да се прикључи на водоводну мрежу преко његовог водомјера или унутрашњих инсталација,
6. не придржава се одлуке о ограничењу потрошње воде,
7. не изврши уградњу водомјера или не изгради септичку јаму у остављеном року.

Трошкови искључења и поновног укључења на водоводну мрежу падају на терет корисника чије је искључење, односно прикључење извршено.

Члан 25.

Мјере заштите изворишта воде за пиће спроводи Центар у складу са законским одредбама и програмима санитарне заштите донесеним на основу Правилника о мјерама заштите, начину одређивања и одржавања зона и појасева санитарне заштите, подручја на

којима се налазе изворишта, као и водних објеката и вода намјењених људској употреби (Сл. гласник Републике Српске, број 7/03) и Правилника о хигијенској исправности воде за пиће (Сл.гласник РС, број 40/03).

IV - НАКНАДА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ НА ВОДОВОД И НАКНАДА ЗА УТРОШЕНУ ВОДУ

Члан 26.

Накнаду за прикључење на сеоски водовод утврђује Центар, а иста не може бити мања од учешћа грађана у изградњи тог водовода.

Члан 27.

Накнаду за утрошену воду из сеоског водовода плаћају сви корисници сеоског водовода који су у надлежности Центра.

Накнада се плаћа по 1 м3 утрошене воде по цијени коју утврђује Центар, на законом прописан начин и по процедури предвиђеној за формирање цијена комуналних услуга.

Корисници сеоског водовода који су прикључење извршили без водомјера, прије ступања на снагу ове одлуке, до уградње водомјера, накнаду за утрошену воду плаћају у паушалном износу.

Накнада у паушалном износу одговара висини накнаде за могући утросак воде с обзиром на број чланова домаћинства, дјелатност за коју се користи вода, број запослених, број стоке и друге чињенице и околности које утичу на потрошњу воде.

V - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 28.

Новчаном казном у износу од 500 до 7.000 КМ казниће се за прекршај предузеће или друго правно лице ако:

1. прикључи се на водоводну мрежу без одобрења из члана 8. ове одлуке,
2. не закључи уговор из члана 9. ове одлуке,
3. не изврши поправку инсталација и уређаја које је дужан одржавати, у року из члана 20. ове одлуке,
4. не придржава се одлуке о ограничењу потрошње воде из члана 23. ове одлуке,
5. дозволи другом кориснику да се прикључи на водоводну мрежу преко његовог водомјера или унутрашњих инсталација,
6. не изврши уградњу водомјера или не изгради септичку јаму у остављеном року из члана 33. ове одлуке.

За наведене прекршаје казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 200 до 1.800 КМ.

Ако је прекршај из става 1. овог члана починио самостални привредник, казниће се новчаном казном од 200 до 1.000 КМ.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се физичко лице новчаном казном од 100 до 600 КМ.

У складу са Законом о комуналној полицији, надзор над спровођењем ове одлуке врши Комунална полиција.

Члан 29.

Новчаном казном у износу од 500 до 2.000 КМ казниће се предузеће којем је повјерено одржавање сеоских водовода ако:

- не обавјести кориснике водовода о престанку испоруке воде, на начин, и у року предвиђеним чланом 21. ове одлуке.

За наведене прекршаје казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 100 до 500 КМ.

Члан 30.

Новчаном казном у износу од 500,00 до 1.500,00 КМ казниће се Центар ако:

- не обавјести кориснике водовода о одлуци којом се уводи ограничење потрошње воде из члана 23. ове одлуке, у роковима и на начин прописан тим чланом.

За наведене прекршаје казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 100 до 500 КМ.

VI - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 31.

Сеоске водоводе, који буду изграђени до дана ступања на снагу ове одлуке, без обзира чијим средствима су изграђени, изузев водовода из члана 7. ове одлуке, преузеће Центар на даље управљање, одржавање и заштиту.

Преузимање сеоских водовода Центар је дужан извршити у року од 6 мјесеци од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 32.

За преузете сеоске водоводе, за које не постоји грађевинска и употребна дозвола, Центар је дужан такве дозволе прибавити у року од 1 године од дана ступања на снагу ове одлуке.

Преузети сеоски водоводи за које се не добије употребна дозвола у року из претходног става, јер нема могућности за отклањање недостатака, ставит ће се ван употребе.

Члан 33.

Корисници сеоских водовода, који буду изграђени до дана ступања на снагу ове одлуке, а који су прикључење извршили без водомјера и септичке јаме, дужни су уградити водомјер, о своме трошку, и изградити септичку јаму, у року од 1 године од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 34.

Ступањем на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о изградњи, одржавању, управљању и заштити водоприливних објеката на селу (Сл.гласник општине Бања Лука број: 9/78, 5/80, 5/90, 10/91, 1/93, 3/93 и 2/94 и Сл.гласник Града Бања Лука, број: 2/00)

Члан 35.

Ова одлука ступила је на снагу 02.01.2004. године (Сл.гласник Града Бања Лука, број 16/03), 03.10.2006. године (Сл.гласник Града Бања Лука, број 19/06) и 01.05.2007. године (Сл.гласник Града Бања Лука, број 6/07).

Број: 07-013-554/07.

ПРЕДСЈЕДНИК КОМИСИЈЕ
ЗА ПРАВНА ПИТАЊА
Душан Лајшић, с.р.

698.

На основу члана 58. и 198. Пословника Скупштине града Бања Лука (Сл.гласник Града Бања Лука, бр. 10/06), и Закључка Скупштине града Бања Лука (Сл.гласник Града Бања Лука, број 18/07), Комисија за правна питања Скупштине града Бања Лука утврдила је, на сједници одржаној 15.11.2007. године, Пречишћени текст Одлуке о заштити усјева и засада на пољопривредном земљишту од пољске штете (Сл.гласник Града Бања Лука, бр. 5/05 и 19/06), у којем је означен дан ступања на снагу наведене одлуке.

ОДЛУКА

о заштити усјева и засада на пољопривредном
земљишту од пољске штете
- Пречишћени текст -

I – ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом одлуком уређују се услови и начин заштите усјева, засада и других култура (у даљем тексту: пољопривредне културе), убраних плодова - док се налазе на пољопривредном земљишту, пољопривредних објеката и уређаја, као и свих других средстава за производњу на пољопривредном земљишту који су у непосредној вези с

њим (у даљем тексту: пољопривредно имање), без обзира у чијој су својини.

Члан 2.

Под пољопривредним објектима и уређајима сматрају се и уређаји у заједничкој употреби, као што су: пољски путеви, доводни и одводни канали прокопани ради довода и одвода воде или исушивања земљишта, без обзира у чијој су својини.

Под засадама се подразумевају и све врсте леја за производњу, свих врста, расадног материјала, расадници за масовну производњу воћних и свих других садница ради расађивања.

II – МАТЕРИЈАЛНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 3.

Забрањено је оштећивање, и довођење у опасност од оштећења свих врста пољопривредних култура у току вегетације, и плодова после жетве – брања, док се налазе на пољопривредном земљишту, следећим радњама:

- напасањем стоке на пашњацима који се налазе између, или у близини пољопривредних култура, ако пашњаци нису ограђени, или на други начин обезбијеђени да се напасањем не оштете пољопривредне културе,

- напасањем стоке у близини ливада у току раста траве, као и за вријеме лежања непокупљених откоса, ако површине на којима се стока напаса нису обезбијеђене тако да стока не може причињавати штету другим културама,

- пуштањем пернате живине у њиве, ливаде и на друга пољопривредна земљишта док се пољопривредне културе налазе на њима, и док су на њивама убрани плодови љетине.

Перната живина која се гаји у већем броју, може се пуштати на пашу само под надзором чувара.

Члан 4.

Забрањено је:

- одраслим лицима и дјеци, прелазити пјешнице преко површина засијаних пољопривредним културама, преко воћњака и ливада у току цијеле сезоне за вријеме вегетације, изузев изласка у јавном интересу;

- користити појила и мочила и вршити напасање стоке на мјестима гдје се у непосредној близини налазе пољопривредне културе - ако та мјеста нису осигурана да се не оштећују ове културе;

- провођење стоке, провожење запрега, моторних возила, (трактори, самоходне косачице и др.), пуштање стоке и живине преко површина засијаних пољопривредним културама, или површина заораних и припремљених за сјетву, као и преко ливада и дјетелина;

- пројазивање, затрпавање или оштећење ријека, потока и других водотокова и канала, изграђених или природно насталих, који служе за довођење воде, без обзира у чијој су својини;

- подизање насипа, или на други начин спречавање природног тока и отока оборинских вода.

Забрана из алинеје 3. став 1. овог члана не односи се на комбајне и вршалице.

Члан 5.

Забрањено је:

- брање туђег воћа и поврћа, као и других пољопривредних култура,

- оштећење посађених, или за садњу припремљених садница воћа, поврћа и других врста биља,

- уништавање родних воћних стабала на којима постоји право својине, без сагласности Одјељења за привреду Административне службе Града Бања Лука.

Члан 6.

Забрањено је оштећивати пољопривредне објекте, уређаје на пољопривредним имањима у пољу, као што су: господарске зграде, пољски магацини, шупе за алат, силоси, пољски путеви, знакови на појединим парцелама, знакови који обиљежавају прелазе, забрану паше и сл.

Члан 7.

Забрањено је сађење високорастућих стаблашица, или других засада, чија висина прелази два метра, на удаљености мањој од четири метра од међа или граница пољопривредних парцела (не односи се на насеља градског карактера).

Власници међа и живица на пољопривредном земљишту дужни су их уредно одржавати - на начин како не би причињавали штету како на сусједном тако и на свом пољопривредном земљишту.

Под одржавањем међа и живица, у смислу претходног става овог члана, подразумијева се њихово прокресивање или скраћивање на висину од два метра.

Забрањено је уништавање или оштећивање међа и живица које се уредно одржавају.

Члан 8.

Забрањено је растурање, оштећење и разбацивање сакупљених пољопривредних плодова, као што су: складови крстиња, стогови и камаре, пољски трапови и силоси, као и плодови накупљени на други начин.

Забрањено је растурање и продавање плодова, обољелих од карантеинских и економски штетних болести и штеточина.

Члан 9.

Забрањено је напасање ма које врсте стоке, и на ма којим неограђеним површинама, без чувара.

Напасање стоке у непосредној близини пољопривредних култура и ливада, не могу вршити лица млађа од 14 година.

Забрањено је спречавање постављања протуградних ракетних рампи на пољопривредном земљишту, у било чијој својини, као и спречавање њиховог опслуживања преко пољопривредног земљишта.

Члан 10.

Пољопривредне површине које служе као пашњаци заједно за више села, или за дио села, мора да буду уредно ограђене-ако се граниче са површинама под пољопривредним културама.

Појединачни властити пашњаци мора да буду ограђени-ако су у близини пољопривредних култура другог власника, односно корисника.

Прилазни путеви на пашњак за прогон стоке на испашу, мора да буду тако уређени да се прогоном стоке не могу оштетити пољопривредне културе на успутним пољопривредним имањима.

Члан 11.

Заједничка појила за стоку мора да буду урађена на оним дијеловима потока и ријека гдје се њиховим кориштењем не наноси штета пољопривредним културама.

Ако у појединим селима или засеоцима, из објективних разлога, није могуће одредити друга погодна мјеста за појила ван површина под пољопривредним културама, мјесне заједнице ће одредити она мјеста која је најлакше оградити, и обезбиједити да се њиховим кориштењем не наноси штета пољопривредним културама.

Појила и пашњаке заједнички уређују и одржавају једно, или више села која ове површине и објекте заједнички користе. Ако те површине и објекте користе само поједини засеоци или групе домаћинства, дужни су их заједнички уредити и одржавати.

Члан 12.

Пољски путеви и узглавнице између парцела користе се заједнички, и заједнички се одржавају.

Прелазом пољским путевима кроз пољске културе не смију се вршити оштећења усјева и других пољопривредних култура.

Власници, односно корисници појединих парцела дужни су, уобичајеним видним знацима, обиљежити на својим парцелама - да паша није дозвољена и ван времена прописаног алинејом 2. став 1. члан 3. ове одлуке.

Члан 13.

Власници, односно пољопривредни произвођачи, као и предузећа у области пољопривреде, дужни су, парцеле третиране отровним пестицидима, означити видним знаковима (мртвачка глава, писмено упозорење и др.), како не би дошло до тровања људи и животиња.

Члан 14.

Ради заштите од пожара пољопривредних култура и објеката, уређаја и предмета везаних за пољопривредну производњу, извађених и постављених на пољопривредном земљишту, забрањено је на отвореном простору пољопривредног земљишта вршити спаљивање корова, отпада насталог у биљној и сточарској производњи, кућног и другог отпада, као и свако ложење ватре на отвореном, уопште, а нарочито:

- у вјетровито вријеме, а започето спаљивање мора се обуставити чим вјетар отпочне дувати, и ватру потпуно угасити за вријеме док вјетар траје;

- у доба дозријевања стрних житарица на мјестима удаљеним мање од 500 метара од пољопривредног земљишта, засијаног том врстом усјева;

- на удаљености мањој од 300 метара од воћњака, шума, гајева, растиња, обраслих међа и живица, воћних и других стабала;

- на даљини мањој од 200 метара од запаљивих пољопривредних објеката, уређаја, и предмета везаних за пољопривредну производњу, и

- у другим случајевима када је опасност од пожара повећана.

На сваком поједином мјесту, на којем се врши спаљивање материјала из претходног става, истовремено се може спаљивати количина материјала чије спаљивање је могуће држати под контролом.

На сваком поједином мјесту спаљивања и ложења ватре на отвореном пољопривредном земљишту мора се обезбиједити:

- контрола - од најмање једног одраслог, радно способног пунољетног лица;

- алат и материјал (вода, пијесак, земља, апарати за гашење и др.) - за случај потреба гашења започетог спаљивања, или ако спаљивање започне измицати контроли.

У случају да се врши спаљивање већих количина отпада од претходне биљне производње или другог отпада на

пољопривредном земљишту обраслом запаљивим биљем и растињем, или покривеним запаљивим остацима претходне производње, мјесто на којем се врши спаљивање мора се, прије почетка спаљивања, кружно одвојити довољно широким појасом орања, на примјереној удаљености од мјеста спаљивања.

КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 15.

Новчаном казном од 100 – 1.000 КМ, казниће се физичко лице које изврши прекршај из члана 3, 4, 5, 6, 7, 8 и 9. ове одлуке.

Члан 16.

Новчаном казном од 500 – 7.000 КМ, казниће се правно лице које врши прекршај из члана 15. ове одлуке.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу, новчаном казном од 200 – 1.800 КМ.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 17.

Надзор над спровођењем ове одлуке врши надлежни орган Града за послове пољопривредне инспекције.

Члан 18.

Ова одлука је ступила на снагу 05.05.2005. године (Сл. гласник Града Бањалука, број 5/05) и 03.10.2006. године (Сл. гласник Града Бањалука, број 19/06)

Број: 07-013-556/07.

ПРЕДСЈЕДНИК КОМИСИЈЕ
ЗА ПРАВНА ПИТАЊА
Душан Лајшић, с.р.

699.

На основу члана 58. и 198. Пословника о раду Скупштине Града Бања Лука (Службени гласник Града Бања Лука, број 10/06), и Закључка Скупштине града Бања Лука (Сл.гласник Града Бања Лука, 18/07), Комисија за правна питања Скупштине Града Бања Лука, на сједници одржаној 15.11.2007. године, утврдила је пречишћен текст Одлуке о гробљима и погребној дјелатности који обухвата Одлуку о гробљима и погребној дјелатности (Службени гласник општине Бања Лука, број 5/96) и Одлуке о измјенама и допунама Одлуке о гробљима и погребној дјелатности (Службени гласник Града Бања Лука, број 2/00, 7/01, 22/04, 2/05, 19/06 и 15/07), у којем је означен дан ступања на снагу наведене одлуке.

ОДЛУКА

о гробљима и погребној дјелатности -Пречишћен текст-

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом одлуком утврђују се: услови за изградњу гробља, гробница и надгробних споменика, начин управљања гробљима, услови и начин одржавања и управљања гробљима, услови и начин сахрањивања и ископавања умрлих лица, пренос посмртних остатака са гробља и на гробље, као и услови за напуштање и прекопавање гробља.

Члан 2.

Гробље је комунални објекат.

Гробљем, у смислу ове одлуке, сматра се земљиште које је актом надлежног органа Града одређено за сахрањивање умрлих, као и објекти и уређаји који се налазе на том земљишту а служе за сахрањивање, кориштење, уређење и управљање гробљем.

Као гробље у употреби сматра се земљиште, из претходног става, на коме се врши сахрањивање.

Као гробље изван употребе сматра се земљиште на којем је, одлуком Скупштине Града, обустављено даљње сахрањивање (у даљем тексту: напуштено гробље).

Члан 3.

Гробље у употреби служи за сахрану лица која су умрла на подручју Града Бања Лука и лица која су на подручју Града имала последње пребивалиште (боравиште).

Право на сахрану на одређеном гробљу у употреби имају и лица која су за живота стекла право на сахрану у одређеном гробљу или гробници, без обзира на подручје на којему је лице умрло или имало своје последње пребивалиште (боравиште).

На одређеном гробљу у употреби, могу се сахрањивати и остаци особе која је изразила такву жељу, односно умрли – чија породица, или лице које се стара о његовом покопу, то захтјева.

На гробљима у употреби, која служе манастирима, могу се сахрањивати само припадници манастира.

Члан 4.

Сахрањивање, као и све радње везане за јавно одавање поште преминулом, врши се само на гробљу (дијелу гробља) у употреби.

Члан 5.

Сахрана се врши на оном гробљу у употреби и онако како је умрло лице за живота одредило, под условом да се тај начин не противи постојећим прописима.

Ако се умрли за живота није изјаснио у погледу мјеста сахрањивања, сахрањивање ће се извршити на оном гробљу у употреби и онако како одреди лице које се стара о сахрани.

Вјерска заједница врши религиозне обреде приликом сахране умрлог лица, у складу са прописима о вјерским заједницама, док о вршењу повремених уобичајених обреда, постиже договор са предузећем или са мјесном заједницом која управља гробљем.

II- ИЗГРАДЊА ГРОБАЉА

Члан 6.

Изградња нових и проширење постојећих гробаља врши се на мјестима која су за то одређена урбанистичком документацијом.

Поједина насеља на урбаном подручју Бањалуке могу имати у употреби једно, или више гробаља, ако то захтјевају посебни разлози.

Члан 7.

За изградњу новог гробља морају бити испуњени сlijедећи услови:

1. да је земљиште равно или с благим нагибом, сухо и оцједито, јужно експонирано, ван депресија, тако да подземне воде не допру до гробова;

2. да је земљиште добро саобраћајно повезано са насељем;

3. да правац доминантних вјетрова не иде од гробља ка насељу;

4. да подземне воде гробља не угрожавају објекте за снабдјевање становништва водом за пиће и друге потребе;

5. да гробље по својој величини може бити у употреби најмање 15 година;

Одредбе из тачке 2. и 4. претходног става односе се и на случајеве проширења постојећих гробаља.

Члан 8.

Урбанистичком документацијом, за проширење постојећих и изградњу нових гробаља, мора се тачно одредити простор за сахрањивање, простор за гробнице, костурнице и пратеће објекте.

Сва површина намјењена за сахрањивање мора бити поdjељена на гробна поља, гробне редове и гробне парцеле. Свака гробна парцела мора бити обиљежена.

Путеви између гробних поља не смију бити ужи од 1,5 м, а размак између гробова мора износити најмање 0,5 м.

Члан 9.

У простору одређеном за изградњу гробља није дозвољена изградња било каквих објеката, који нису везани за изградњу, кориштење, уређење и одржавање гробља, за управљање гробљем, за подизање надгробних споменика и за израду вијенаца.

Члан 10.

Гробље мора имати слободан простор за изградњу костурнице у коју се сахрањују посмртни остаци из прекопаних гробова и гробница.

На гробљу се могу изградити костурнице према конфесионалној припадности.

Члан 11.

На подручју града Бања Лука морају бити изграђена најмање једна мртвачница, која одговара потребама града.

Мртвачница мора испуњавати услове прописане законом, и у свом саставу имати: просторију за обдукцију, просторију за смјештај умрлих, просторију за купање и опремање мртваца, просторију за смјештај умрлих од заразних болести, расхладну комору, просторију за смјештај и чување средстава, опреме и прибора за чишћење и дезинфекцију, гардеробу, и санитарни чвор.

Члан 12.

На гробљу се могу изграђивати, поред мртвачница, гробова, гробница, надгробних споменика и знакова, и објекти који су потребни за санитарну и техничку службу гробља.

На гробљу се не могу постављати предмети, односно истицати натписи који су у супротности са природом гробља, или којим би се могао повриједити пијетет према умрлим.

Члан 13.

Гробља морају имати посебан простор за одлагање отпадака, спаљивање вијенаца и сл. који се мора одржавати у уредном и чистом стању.

Члан 14.

Гробље мора бити ограђено чврстом оградом, чију врсту и димензије одређује орган управе, надлежан за послове грађења.

Члан 15.

Приступни пут до гробља мора бити широк најмање 2 м и мора се одржавати у исправном стању.

III - УПРАВЉАЊЕ ГРОБЉИМА

Члан 16.

Гробљима у употреби, која се налазе на подручју Бањалуке, управља предузеће, вјерска или мјесна заједница којој је надлежни орган Града дао гробље на управљање.

Предузећа и заједнице из става 1. овог члана управљају гробљима и одржавају гробља која су стављена ван употребе, све док се њихово земљиште не приведе новој намјени.

Члан 17.

Предузеће, или заједница којој је гробље дато на управљањ, дужно је да:

- врши укоп посмртних остатака у складу са правом кориштења гробља;
- уступа и даје у закуп парцеле за једно или више гробних мјеста, које може наплаћивати само по гробном мјесту, а не по дубини гробнице;
- обавља све послове везане за сахрањивање посмртних остатака (припремање гробних мјеста, опремање умрлих, њихов пренос, спровођење церемоније сахрањивања, одржавање и уређивање гробова и др.;
- даје одобрење за постављање надгробних споменика и градњу гробница и сл. и одређује начин извођења радова;
- одвози ископани материјал, депонује материјал за изградњу итд.;
- одржава и чува гробље;
- води катастар гробља и евиденцију о извршеним укупима;
- води евиденцију о закупљеним гробним мјестима.

IV - ОДРЖАВАЊЕ И КОРИШТЕЊЕ ГРОБЉА

Члан 18.

Гробље се уређује и одржава у уредном стању, у складу са планом уређења гробља, распоредом гробних парцела, урбанистичким и санитарним прописима.

При уређивању гробља мора се пазити на естетски изглед гробља (гробних парцела) и на поштовање према умрлим.

Члан 19.

О уређењу и одржавању гробља стара се предузеће или заједница која управља гробљем.

Предузеће, или заједница, која управља гробљем дужна је да, уз накнаду коју сама одреди, на захтјев појединаца или заинтересованих лица, преузме старање о појединим гробовима или гробницама на гробљима којима управља.

Члан 20.

Бетонирање темеља око гробног мјеста и гробница врши предузеће, којем је дато гробље на управљање, а остали радови (облагање темеља, гробнице, постављање и замјена надгробног споменика и друго) могу обављати друга лица само по претходном одобрењу предузећа или заједнице која управља гробљем.

Код извођења радова из претходног става, извођач се, поред општих грађевинских прописа, мора придржавати и посебних прописа, донијетих од стране предузећа или заједнице која управља гробљем. У противном случају, извођачу ће бити забрањено извођење радова.

На посебне прописе, које доноси предузеће или заједница која управља гробљем, сагласност даје Градоначелник.

Члан 21.

Радови на уређењу гробова и гробља морају се изводити на начин којим се, у највећој мјери, чува мир и достојанство на гробљу, а могу се вршити само у дане које предузеће, или заједница која управља гробљем, одреди.

Грађевински материјал (цигла, камен, шљунак, пјесак, креч и др.) може се држати на гробљу само за вријеме вршења радова и само на начин којим се не закрчују путеви или стазе и не оштећују гробови, објекти или насади.

Послије сваког прекида, односно послје завршених радова на гробљу, извођач је дужан уредити мјесто на којем се радило.

Превоз материјала, потребног за извођење радова на гробљу, може се вршити само оним путевима и стазама и само у оно вријеме када је то одређено.

Недељом и у дане државних празника, забрањено је, на гробљу, обављање грађевинских, занатских и других радова.

Забраниће се рад на одређеном објекту извођачу који се, након опомене, не буде придржавао одредаба из претходних ставова.

Члан 22.

Ако приликом уређења гроба (гробнице) настане оштећење околних гробова (гробница), оштетилац је дужан да одмах, односно у року од 10 дана, оштећене гробове (гробнице), о свом трошку, доведе у пријашње стање.

Уколико послове из става 1. овог члана не изврши оштетилац, послове ће извршити предузеће или заједница која управља гробљем, о трошку оштетиоца.

Члан 23.

Надгробни споменик мора одговарати естетским критеријумима и пијетету према умрлом.

У складу са условима из претходног става, о начину обликовања надгробног споменика одлучује ближа родбина умрлог, или лице које се стара о одржавању гроба.

Поред одговарајућих података о умрлом и имена ођалашћених, надгробни натпис може да садржи и неки други пригодан текст, цртеж, слику или орнамент.

Забрањено је стављање натписа и знакова:

1. којима се оптужују (вријеђају) жива или умрла лица;
2. којима се вријеђају национални и вјерски осјећаји;
3. који су у грубом нескладу са општим прописима (правилима) о гробљима.

Члан 24.

Лице, које се стара о гробу, дужно је споменик, који је израђен супротно одредбама из претходног члана, прилагодити или замјенити новим спомеником.

Члан 25.

Уколико лице, које је дужно да се стара о одржавању гроба (гробнице), у року од три мјесеца од уручивања захтјева за прилагођавање или замјену споменика, не изврши прилагођавање или замјену, предузеће или заједница која управља гробљем уклониће споменик о трошку лица које се стара о гробу.

Члан 26.

На гробу се може засађивати цвијеће и украсно дрвеће (грмље).

Код засађивања украсног цвијећа (грмља) мора се водити рачуна о томе да оно, својим развојем, не смије оштетити сусједне гробове (гробнице).

Предузеће, или заједница која управља гробљем, овлаштена је да одреже или уклони украсно дрвеће (грмље) које оштећује сусједне гробове (гробнице).

Клупе и столице, крај гробних парцела, могу се постављати само уз одобрење предузећа или заједнице која управља гробљем.

Члан 27.

Надгробни споменик од нарочите умјетничке или историјске вриједности, као и гробове заслужних грађана, који нису заштићени посебним прописом, дужно је предузеће, или заједница која управља гробљем, одржавати у уредном стању и водити у посебном попису.

Трошкове одржавања објеката из претходног става, уколико их не носе сродници умрлих, односно нека друга физичка или правна лица, сносиће орган Града.

Гробове из става 1. овог члана утврђује Скупштина Града, посебном одлуком.

Члан 28.

За рјешавање спорова, који настану око издавања одобрења за подизање надгробних споменика, или након доношења одлуке о њиховом уклањању, надлежан је суд.

V - САХРАЊИВАЊЕ НА ГРОБЉУ

Члан 29.

Превоз умрлог у мртвачницу и из мртвачнице на гробље врши се возилом које је регистровано за ту намјену, или возилом за које је претходно прибављено одобрење санитарне инспекције.

Тијело умрлог превози се у затвореном дрвеном или металном сандуку.

Члан 30.

Тјело умрлог мртвачница узима на чување, на основу дозволе за сахрану, издате од стране овлаштеног здравственог радника, или на основу налога издатог од стране овлаштеног судског лица.

Код преузимања умрлог, мора се записнички констатовати идентитет умрлог, у шта је обучен умрли и дали се на њему, или при њему, налази какав накит или други вриједни предмети.

Члан 31.

До излагања на одру у павиљону (капели), умрли се налази у мртвачници.

Допуштено је грађанима да одају пошту покојнику, који је изложен на одру.

Тјело умрлог мора бити одјевено, или увијено у тканину, и смјештено у ковчег који је, у правилу, затворен.

Украшавање одра у павиљону (капели) вјенцима, цвијећем, пригодним тканинама и др., може вршити само управа гробља.

Члан 32.

Уколико је смрт наступила због заразне болести, умрли мора бити смјештен у затворени сандук и у посебну просторију у мртвачници.

Забрањено је излагање лица умрлог од заразне болести.

Поред мјера из претходног става, морају се предузети и друге мјере које захтјевају одговарајући прописи.

Члан 33.

При превозу умрлог до мјеста сахране, може се формирати погребна поворка (пратња).

На подручју града Бањалуке погребна поворка може се кретати само на гробљу, од мртвачнице до мјеста упока.

Изузетно, на основу одобрења управе надлежног за унутрашње послове, погребна поворка може кренути и са другог мјеста, односно кретати се улицама града.

Члан 34.

Све послове око упока могу обављати само радници предузећа, или заједнице која је овлаштена да врши погребну дјелатност.

Радници погребне организације, приликом вршења упока, морају имати пригодну униформу и морају се понашати на начин који захтјевају околности.

Укопу мора присуствовати представник предузећа, или заједнице која управља гробљем, ради утврђивања да је сахрана заиста обављена и да су поштоване техничке и друге норме.

Члан 35.

Приликом сахране, предузеће, или заједница која управља гробљем, обавезна је да омогући да се последњи опроштај обави сагласно са жељом умрлог или његових сродника, односно у складу са одговарајућим прописима и гробљанским редом.

Приликом сахране, предузеће, или заједница која управља гробљем, дужна је обезбједити слушање одговарајуће погребне музике.

Члан 36.

За сахрану умрлог лица мора се прибавити извод из матичне књиге умрлих, или посебно одобрење надлежног органа за унутрашње послове, а за сахрану мртворођеног дјетета извод из матичне књиге рођених.

Члан 37.

Сахрана умрлог лица не може се извршити након 24 часа од утврђивања смрти а најкасније у року 48 часова од наступања смрти односно њеног утврђивања.

Изузетно, сахрана умрлог лица може се извршити и прије или после истека рока из претходног става, уз сагласност или на захтјев надлежног органа.

Члан 38.

Сахрана умрлог лица врши се у затвореном сандуку. У један гроб може се сахранити највише двоје умрлих лица, ако претходно није изграђена гробница.

Сахрана другог умрлог лица, у један те исти гроб, може се дозволити уколико је од претходне сахране прошло 10 година и уколико она није обављена у двоструком сандуку (дрвени и метални).

Одобрење за сахрану, на начин из претходног става, издаје орган управе, надлежан за послове санитарне инспекције.

Члан 39.

Копање гробова врши се по редослиједу који утврђује предузеће, или заједница која управља гробљем.

Гробна рака мора се копати у димензијама сандука који се у њу ставља.

Дубина гробне раке мора износити најмање 1,5 м, односно 3 м ако се у исту раку сахрањују два лица.

Члан 40.

Када се сандук са умрлим спусти у раку, или стави у гробницу, мора се гроб засути земљом, односно зазидати.

Над сваким гробом мора се извести хумка висине до 40 цм.

Сандук са умрлим не смије се положити на други сандук у гробници, него мора бити положен на дно гробнице или на њену одговарајућу бетонску полицу, која се након тога обавезно зазиђује.

Сандук, у којем се умрли полаже у гробницу, мора бити двострук, с тим да је обавезно да унутрашњи буде од лима или другог одговарајућег материјала, а вањски од тврдог дрвета. Лимени сандук мора бити херметички затворен.

Члан 41.

Умрли, који се полаже у гроб (гробницу), не смије бити украшен скупочијем накитом и другим драгоценостима.

Члан 42.

Ако се приликом сахране морају помјерити споменици или други предмети на околним гробовима, лице, на чији се захтјев врши сахрана, дужно је сносити све трошкове везане за успостављање пријашњег стања.

Одлуку о помицању и начину помицања надгробног споменика, доноси предузеће, или заједница која управља гробљем.

Члан 43.

Простор за копање гроба, или гробнице (гробно мјесто), додјељује предузеће, или заједница која управља гробљем.

Предузеће, или заједница која управља гробљем, обавезна је да, са овлашћеним лицем, закључи уговор о међусобним правима и дужностима, вазано за начин употребе додјељеног гробног мјеста, односно за начин одржавања гроба или гробнице.

О свакој додјели простора за гроб или гробницу води се посебна евиденција.

Члан 44.

Изградња гробнице мора се вршити у складу са планом уређења гробља, распоредом гробних мјеста и грађевинским прописима.

Члан 45.

Која умрла лица се могу положити у породичну гробницу – одлучује градитељ гробнице, лице које он за то овласти и, ако њих нема, најужа родбина градитеља.

У случају спора око одређивања из претходног става, умрли ће бити положен у привремени гроб и ту остати до окончања спора.

Члан 46.

Резервисано гробно мјесто не може се продати.

Бесплатно уступање на привремено кориштење гробница може се вршити само уговором и може је уступити само градитељ, или лице које он за то овласти, а ако њих нема, најужа родбина градитеља.

Члан 47.

Трошкове сахране сноси наручилац сахране.

Изузетно, трошкове сахране сноси Град и то само у случајевима:

- сахране непознатих лица,
- сахране лица за која нема интереса родбина,
- сахране лица слабог материјалног стања, које нема ближе родбине да га сахрани.

Да је лице слабог материјалног стања, доказује се потврдом мјесне заједнице.

Трошкови сахране из става 2. овог члана обухватају минималне трошкове погребне опреме и услуга, и то:

1. Опрема:

- сандук,
- крст,
- душек и јастук,
- покров,
- слова,
- шарар.

2. Услуге:

- превоз,
- утовар и истовар умрлог,
- опремање умрлог,
- употреба мртвачнице,
- употреба хладњаче,
- дезинфекција возила,
- ископ и затрпавање.

VI – САХРАЊИВАЊЕ ИЗВАН ГРОБЉА

Члан 48.

На подучју града Бања Лука не може се вршити сахрањивање изван гробаља у употреби.

Члан 49.

Остаци лица покопаног изван гробља у употреби, могу се пренјети у гробље у употреби, уколико се томе не противи породица умрлог, односно лице које се стара о гробу.

Рјешење о ископавању и поновном укопу посмртних остатака доноси орган управе надлежан за послове санитарне инспекције.

Трошкове ископавања и поновног упока посмртних остатака сноси породица умрлог, односно лице које се стара о гробу и, ако је то у општем интересу, трошкове сноси Град.

VII – ИСКОПАВАЊЕ ЛЕШЕВА ИЗ ГРОБА (ЕСХУМАЦИЈА)

Члан 50.

Посмрти остаци се могу ископати из гроба ради преноса у друго мјесто, на захтјев родбине умрлог и уз поштовање постојећих санитарних прописа.

Ископавање посмртних остатака из претходног става може се извршити у времену од 20-07 сати у лјетном, односно од 16-08 у зимском периоду.

Ако је узрок смрти била заразна болест, ископавање се не може извршити прије истека једне године дана.

Ископавање из претходног става не може се дозволити у времену од 01.06. до 31.08 у току године.

Одобрење за ископавање даје орган, надлежан за послове санитарне инспекције.

Трошкове ископавања и преношења посмртних остатака сноси лице по чијем је захтјеву одобрено ископавање и пренос посмртних остатака, а ако је то у општем интересу, трошкове сноси Град.

VIII - НАПУШТАЊЕ И ПРЕКОПАВАЊЕ ГРОБЉА

Члан 51.

Када се утврди да у гробљу, или дјелу гробља, нема више мјеста за сахрањивање, или ако је напуштање гробља неопходно из санитарних или урбанистичких разлога, гробље, или дио гробља, се ставља ван употребе (напуштено гробље).

Одлуку о стављању гробља, или дјела гробља, изван употребе, доноси Скупштина Града, а овом одлуком утврђују се услови за пренос посмртних остатака.

Гробља у којима током последњих 10 година није вршено сахрањивање, сматрају се напуштеним гробљима и, при њиховом привођењу другој намјени, непосредно се примјењују одредбе ове одлуке које се односе на прекопавање (члан 54).

Одлука из става 2. овог члана објављује се у службеном гласнику Града Бањалука и у једним дневним новинама.

Члан 52.

Напуштено гробље, или дио гробља, може се привести другој намјени по истеку рока од 10 година – ако је земљиште оцједито, односно, по истеку рока од 20 година – ако је земљиште влажно (рок почивања).

Напуштено гробље може, након истека рока од 8 година од напуштања, бити претворено у парковску површину.

Ископавање посмртних остатака у напуштеним гробљима може се вршити ако су истекли рокови из става 1. овог члана.

Ако у гробљу престане сахрањивање и прије доношења одлуке о напуштању гробља, рокови из става 1. овог члана рачунају се од посљедњег упока у гробљу (дјелу гробља) које је напуштено.

Члан 53.

По истеку рока почивања, поједини гробови, дио гробља или цијело напуштено гробље, могу се прекопавати,

а посмртни остаци пренјети у заједнички гроб, односно у заједничку гробницу.

На заједнички гроб, односно на заједничку гробницу, ставиће се ознака са именима покопаних.

Скупштина Града, својом одлуком, одређује које ће се гробље прекопати и на којем ће се гробљу вршити поновни упок закопаних остатака умрлих, у складу са ставом 1. овог члана.

Прекопавању се не може приступити прије истека рока који мора истећи, од објављивања саопштења о доношењу одлуке о прекопавању до прекопавања.

Рок из претходног става утврђује Скупштина Града и он не може бити краћи од два, ни дужи од шест мјесеци.

Објављивање саопштења о доношењу одлуке о прекопавању гробља мора се, поред гласила прописаних чланом 51. став 4. ове одлуке, извршити и у Службеном гласнику Републике Српске.

Члан 54.

Након истека рока из става 5. члана 53. ове одлуке и доношења одлуке Скупштине Града, из члана 51. став 2. ове одлуке, овлаштена лица могу, о свом трошку, пренјети посмртне остатке и сахранити их на другом гробљу у употреби, као и уклонити надгробне споменике и друге предмете са гробова или гробница.

Члан 55.

Након истека рока из става 5. члана 53. ове одлуке, предузеће, или заједница која управља гробљем, приступиће општем ископавању и поновном упокавању посмртних остатака, и то на начин прописан чл. 53. став 1. и 2. ове одлуке.

Споменици и други предмети, који до почетка општег ископавања посмртних остатака не буду уклоњени, припадају управи гробља и она њима слободно располаже.

У објави саопштења о доношењу одлуке о прекопавању гробља морају се навести и услови из члана 53. и 54. ове одлуке.

Трошкове општег ископавања посмртних остатака сноси онај по чијем се захтјеву врше радови.

Члан 56.

Изузетно, тј. када је то неопходно из урбанистичких и других разлога, Скупштина Града може одредити прекопавање појединих гробова, гробница или цијелог напуштеног гробља и прије истека рокова почивања из члана 53. ове одлуке, под условом да је од посљедњег упока протекло више од 5 година.

Члан 57.

У случајевима из претходног члана, одлуком Скупштине Града одређују се и услови ископавања и поновног упокавања остатака мртвих.

Одлука из претходног става објављује се у службеном гласнику Града Бања лука.

Члан 58.

Прекопавању цијелог, или дјела гробља из члана 58. ове одлуке, не може се приступити прије истека рока од 3 мјесеца од објављивања саопштења о доношењу одлуке о прекопавању.

Саопштење из претходног става објављује се на начин прописан чланом 55. став 6. ове одлуке и садржи позив сродницима лица чији су остаци ископани да, у року из става 1. овог члана, доставе своје захтјеве у погледу

начина поновног укопавања ископаних остатака лица са којима су у сродству.

Ископани остаци покопаће се у заједнички гроб (гробницу) уколико у року из става 1. овог члана не буду достављени захтјеви да се покопају на уобичајен начин.

Саопштење о доношењу одлуке о прекопавању садржи и позив овлашћеним лицима да, у року из става 1. овог члана, преузму надгробне споменике и друге предмете везане за гробове (гробнице).

Надгробним споменицима и другим предметима везаним за гробове (гробнице), којји у року из става 1. овог члана не преузму овлаштена лица, располагаће слободно управа гробља.

Члан 59.

Трошкови прекопавања појединих гробова, гробница или цијелог напуштеног гробља из члана 58. ове одлуке и трошкове поновног укопавања ископаних посмртних остатака у заједничку гробницу на другом гробљу, сноси онај по чијем се захтјеву врше радови. Трошкове покопавања у посебан гроб сноси онај који је такво покопавање захтјевао.

IX – ОДРЖАВАЊЕ РЕДА НА ГРОБЉУ

Члан 60.

Предузеће, или заједница која управља гробљем, дужна је да, на улазу у гробље, постави обавјештење о томе када су дозвољене посјете гробљу.

Посјетиоци гробља дужни су, за вријеме посјете, понашати се како одговара мјесту које посјећују, поштујући пијетет према умрлима, као и налоге и упуте чувара гробља.

Дјеца млађа од 10 година могу улазити у гробље само у друштву са одраслима.

Члан 61.

На гробљу су забрањени:

1. галама, пјевање, свирање и друго нарушавање реда и мир;
2. гажење гробова и насада, кидање цвијећа, ходање изван стаза;
3. шарање по надгробним споменицима, ознакама, клупама и др., као и свако њихово оштећивање;
4. неовлаштено одношење цвијећа и вјенаца с гробова;
5. рекламирање било чега и у било којем облику;
6. просјачење;
7. лов;
8. свако трговање;
9. довођење паса и напасање стоке;
10. улажење у мртвачницу и просторију за излагање умрлих када је то забрањено;
11. бацање увенулих вјенаца, цвијећа и других отпадака изван мјеста које је за то посебно одређено;
12. вожња бициклом и мотоциклом.

Члан 62.

Изгубљене (заборављене) туђе предмете, нађене на гробљу, налазачи су дужни предати гробљанском службеном лицу који им, обавезно, издаје одговарајућу потврду.

Са нађеним туђим предметима на гробљу поступиће се сходно прописима о нађеним стварима.

X - ГРОБНА ЕВИДЕНЦИЈА

Члан 63.

Предузеће, или заједница која управља гробљем, обавезна је да води евиденцију:

- о свим умрлим лицима сахрањеним у гробљу, са назнаком гробног мјеста;
- о лицима која се сахрањују о трошку Града;
- о лицима која су била сахрањена у гробљу и касније схумирана и пренесена у друго гробље;
- о врстама гробова;
- о надгробним споменицима трајне умјетничке вриједности;
- о резервисаним гробним мјестима.

Евиденција из овог члана мора се уредно водити и стално допуњавати.

XI- КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 64.

Новчаном казном у износу од 500 КМ до 7.000 КМ казниће се правно лице које учини прекршај из чланова: 9, 13, 17, 18, 20, 21, 28. а, 39, 47 и 50 ове одлуке.

Одговорно лице у правном лицу, казниће се за прекршај из става 1. овог члана, новчаном казном у износу од 200 КМ до 1.800 КМ.

Грађани, који самостално обављају дјелатност личним радом, средствима рада у својини грађана, казниће се за прекршај из става 1. овог члана, новчаном казном у износу од 200 КМ до 1.000 КМ.

Физичко лице ће се казнити за прекршаје из става 1, овог члана новчаном казном у износу од 100 КМ до 600 КМ.

Члан 65.

Новчаном казном у износу од 500 КМ до 4.000 КМ казниће се правно лице које учини прекршај из чланова: 12, 19, 22, 23, 30, 35, 36, 38, 41, 49, 50, 62. и 63 ове одлуке.

Одговорно лице у правном лицу, казниће се за прекршај из става 1. овог члана, новчаном казном у износу од 200 КМ до 1.000 КМ.

Грађани, који самостално обављају дјелатност личним радом, средствима рада у својини грађана, казниће се за прекршај из става 1. овог члана, новчаном казном у износу од 200 КМ до 1.000 КМ.

Физичко лице ће се казнити за прекршаје из става 1, овог члана новчаном казном у износу од 100 КМ до 600 КМ.

XII – ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 66.

Ступањем на снагу ове одлуке, престаје да важи Одлука о гробљима и погребној дјелатности (Сл. Гласник Општине Бањалука, бр. 13/79, 17/89, 5/90, 10/91, 1/93, 3/93 и 2/94) и Одлука о сахрани умрлих лица у ванредним условима (Сл. Гласник Општине Бањалука, бр. 9/92).

Члан 67.

Ова одлука је ступила на снагу 29.09.1996. године (Сл. гласник Општине Бањалука, број 5/96), 24.02.2000. године (Сл. гласник Града Бањалука, број 2/00), 10.07.2001. године (Сл. гласник Града Бањалука, број 7/01), 04.01.2005. године (Сл. гласник Града Бањалука, број 22/04), 29.03.2005. године (Сл. гласник Града Бањалука, број 2/05), 03.10.2006. године (Сл. гласник Града Бањалука, број 19/06) и 28.07.2007. године (Сл. гласник Града Бањалука, број 15/07)

Број 07-013-552/07.

ПРЕДСЈЕДНИК КОМИСИЈЕ
ЗА ПРАВНА ПИТАЊА
Душан Лајшић, с.р.

С А Д Р Ж А Ј

695. Одлука о санитарно-хигијенским мјерама у објектима за производњу и промет животних намирница и предмета опште употребе у другим јавним објектима.....1	697. Одлука о сеоским водоводима.....9
696. Одлука о обавезној, систематској и превентивној дезинфекцији, дезинсекцији и дератизацији на подручју града Бањалуке.....8	698. Одлука о заштити усјева и засада на пољопривредном земљишту од пољске штете.....12
	699. Одлука о гробљима и погребној дјелатности.....14

¹ ИЗДАВАЧ: Скупштина града Бања Лука, Трг српских владара бр. 1. – Телефон: 244-444- Излази у складу са потребама. Одговорни уредник: ЉИЉА ДАБИЋ. Штампана: *Независне новине* Бања Лука.